

ФЕНОМЕН «ПАБЛІК» В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ЯК ДОСТУПНИЙ ШКІДЛИВИЙ КОНТЕНТ

Косаревська О.В.

доцент кафедри кібербезпеки та інформаційного забезпечення ОДУВС

к.п.н., доцент

Кузьмініх А.Ю.

студент 2 курсу факультету № 4 ОДУВС

Швидке поширення глобалізації інтернет простору поряд з прогресивним розвитком інформаційної культури світової спільноти на сьогодні, на жаль, має суттєві ризики у вигляді безконтрольного користування соціальними мережами, які перенасичені багатою кількістю різноманітних онлайн-ігор, інтернет-мемів, спеціально створених інтернет-сленгів. (наприклад: «руф райдінг» - катання на даху рухомого потягу; «агрити» - дії спрямовані на провокацію конфліктів) [1].

Огляд сучасної наукової думки стосовно проблеми шкідливого контенту в соціальних мережах для дітей і підлітків, що відбилося в роботах авторів: Г.Грезійона, К.Карделлана, Е.М.Вроно, Н.Д.Чеботарьової та ін., дає підстави наголосити на актуальність проблеми вразливості неповнолітніх до психологічного впливу, спричиненого перевантаженням «мемами» субкультури, пов'язаної зі спонуканням до самогубства.

Передумовами появленню феномену “дітей-самогубців” в соціальних мережах, на нашу думку, слід вважати наступне.

По-перше, створення нової інтернет-індустрії “дітей-самогубців” відбулося за рахунок попиту на кінцевий продукт (наочну демонстрацію самогубства) з боку зацікавлених осіб до яких, на наш погляд, слід віднести не тільки розбещених “товстосумів”, які отримали нову форму “розваг”, але й так званих “ідеологів-мемологів” спотвореної субкультури самогубства, які цілеспрямовано намагаються маніпулювати свідомістю найбільш не захищеного та вразливого прошарку користувачів соціальних мереж – неповнолітніми, що спричиняє не тільки горе сім’ям дітей – жертв самогубства, але й знищує генофонд української держави.

По-друге, слід констатувати певну деформацію, що відбулася у соціальному інституті сім’ї, що призводить не тільки до стану “соціального сирітства” окремих верств неповнолітніх, а також до появи певної категорії “діти-мажори”.

Доступність інформації для неповнолітніх, за рахунок недостатнього контролю або взагалі його відсутності з боку батьків (оточуючого середовища), створює умови для вільного спілкування в соціальних мережах, з метою подання комунікативного дефіциту; розширенню, на свій розсуд, кола спілкування; спроби самореалізації.

Як слушно вказує автор Н.Д.Чеботарьова, неповнолітні використовують інтернет-спілкування як гру з особистісною само презентацією, яка надає можливість управляти враженням про себе, “втєкти з власного тіла”, відчувати психологічну розкутість не нормативність, програвати нереалізовані вчинки, сценарії ролей. [2]

Особливу стурбованість батьків, фахівців правоохоронної сфери, психологів, соціологів, медиків, педагогів останнім часом викликають шкідливі не тільки для фізичного, але і для психологічного здоров’я неповнолітніх інтернет пабліки зі сценами насильства у шкільному середовищі, популяризація пропаганди знущання над тваринами як прояву жорстокості, бездуховності, відкритого цинізму.

Окремим різновидом “інтернет-героїзму” слід вважати пропаганду суїциду неповнолітніх у таких соціальних мережах, як: «Вконтакті», «Тамблер», «Інстаграм», «Періскоп», «Однокласники», «Фейсбук».

Найбільш поширеними видами цієї шкідливої субкультури стали меми: про: “Діану Шуригіну”, “Ня, пока”; квест-ігри: “Синій кит”, “f57” “4:20”, пропаганда насильства “TUSSIN+”, “ИНШАСПАЙС”, “6996”. [3]

Так, наприклад, для квест-ігр: «4:20»; «f57» основним інструментарієм кураторів (особи, які безпосередньо організовують залучення неповнолітніх до пабліків з обмеженим доступом) є :

- пошук психічно не стійких підлітків, які є користувачами соціальних мереж та не контролюються батьками, з метою маніпуляції їхньою свідомістю та подальшого залучення до кагорти «шукачів зустрічі зі смертю»;

- отримання конфіденційної інформації про самих підлітків та членів їх сімей, за рахунок майнового заохочення знайомих із близького оточення, яка в подальшому використовується як засіб залякування підлітка у випадку відмови виконувати завдання кураторів (наприклад, пробігти по даху потягу; зробити порізи на руці тощо, з обов’язковим підтвердженням виконання конкретної дії зафіксованої на фото-відео носії).

Враховуючи, що соціальна мережа інтернет крім розважальної та розвивальної функції стала загрозою для свідомості неповнолітніх, що підтверджується поширенням фактів суїцидів, як виконання запрограмованої підсвідомої поведінки, та з метою запобігання появі шкідливого контенту для неповнолітніх в соціальних мережах, на нашу думку, слід запропонувати наступні заходи.

- 1.Поширити правову пропаганду серед батьків та учнів навчальних закладів всіх рівнів стосовно профілактики суїцидальних проявів серед неповнолітніх. Батькам слід, більше цікавитись онлайн та офлайн життям дитини.

- 2.Враховуючи латентність діяльності адміністраторів зі шкідливими контентами, яка досягається за рахунок трансперсональної індивідуальної віртуальної свідомості та її анонімності, забезпечити проведення постійного моніторингу соціальних мереж з боку працівників кіберполіції, ВНЗ юридичного спрямування.

- 3.Створити на регіональному рівні ініціативні волонтерські групи із залученням науковців, фахівців у сфері ІТС, представників громадських організацій у сфері роботи з молоддю, з метою розробки навчально-методичних рекомендацій з організації моніторингової роботи батьків по запобіганню доступу неповнолітніх до шкідливого контексту при користуванні мережею інтернет.

Література:

1. Паблік «3ЦПЧ» Інтернет ресурс: https://vk.com/topic-53664347_28302133
- 2.Чеботарева Н. Д. Интернет-форум как виртуальный аналог психодинамической группы. // <http://www.library>.
- 3.Паблік «TUSSIN+» Інтернет ресурс: <https://vk.com/tsnpls> / Паблік «ИНШАСПАЙС» Інтернет ресурс: <https://vk.com/inshaspice4>
- 4.Карделлан К., Грезийон Г. Дети процессора: Как Интернет и видеоигры формируют завтрашних взрослых / пер. с фр. – Екатеринбург: У-Фактория, 2006. – 272 с.

5. Вроно Е. Батькам про підлітковий суїцид [Електронний ресурс] / Елена Вроно. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://ua.racurs.ua/1233-pro-pidlitkovyy-suicyd>.